

Dziennik Białostocki

Redakcja i Administracja: Białystok, Rynek Kościuszki Nr. 1. Telefon Nr. 63.

Zgromadzenie Narodowe zwołane do Warszawy na dzień 31 maja

Ludność domaga się wyboru Marszałka Piłsudskiego Prezydentem Rzeczypospolitej

WARSZAWA 22. V. Marszałek Sejmiku Rataja postanowił zwołać Zgromadzenie Narodowe do Warszawy, na poniedziałek, 31 maja. Decyzję o podaniu Marszałek Rataja do wiadomości kilku przywódców komunistycznych, z którymi rozmawiał na konferencji, jaką odbył wczoraj o g. 1 po poł. z panierem Bartlem i ministrem spraw wewnętrznych Piłsudskim. Zawładomienia rozesłane będą dzisiaj członkom Zgromadzenia Narodowego.

kandydatura Marszałka Piłsudskiego i widoki, jakie przedstawia. Wszystkie inne kluby parlamentarne muszą przedewszystkiem wobec tej kandydatury zająć stanowisko. Kluby ukraiński i białoruski nie ukończyły obrad na ten temat podjętych i uchwały powezną dopiero w przyszłym tygodniu. W Związku Ludowo-Narodowym mówią, że wysunięcie kandydatury Piłsudskiego musi być wice do wystąpienia z kandydaturą demonstracyjną. Wśród Piastowców i N.P.R. głosy są podzielone. Wynika stąd, że dopiero w przyszłym tygodniu widoki wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej dadzą się bliżej określić.

Z ustaleniem terminu Zgromadzenia Narodowego, kwestia kandydatury na Prezydenta Rzeczypospolitej stała się w pełni aktualna. Punktem wyjścia dla oceny problemu jest ogłoszona przez lewicę polską

W sali Kasyina gawitopowego w Warszawie odbyło się wczoraj zebranie polityczne, urządzono staraniem zarządu Związku strzeleckiego. Po referacie mec. Paschałki-

W sali Kasyina gawitopowego w Warszawie odbyło się wczoraj zebranie polityczne, urządzono staraniem zarządu Związku strzeleckiego. Po referacie mec. Paschałki-

ze zebrań uchwalili rezolucję, domagającą się wyboru Marszałka Piłsudskiego na Prezydenta Rzeczypospolitej, rozszerzenia władzy Prezydenta oraz rozwiązania Sejmu i Senatu.

Tylko dla ludzi nowych i czystych mandaty do nowego Sejmu

Sensacyjny wniosek 3 posłów prawicy WARSZAWA 22. V. Przetom ostatnimi dniami poruszył temata kół poselskich, które stały sobie jasno sprawę, że niebezpieczeństwa Rzeczypospolitej płynęły z gmachu przy ul. Wielkiej. Dowodem pocieszającej zmiany nastrojów w Sejmie jest wniosek, opracowany przez 3 posłów

Czy Marszałek Piłsudski będzie Prezydentem Rzplitej?

WARSZAWA 22. V. Działająca „Polska Zbrojna” donosiła by następująco: [Kierujemy się z wiarą, godnego źródła, że Marszałek Piłsudski, niezależnie od opinii i nacisków ze strony mas społeczeństwa polskiego, zgodził się na wysunięcie swojej osoby jako kandydata na Prezydenta Rzplitej, którego wyłony oddział się wkrótce przez Zgromadzenie Narodowe.

Ze strony Marsz. Piłsudskiego zaprzeczenie tej wiadomości nie nastąpiło.

Kto powinien być Prezydentem Polski

Jeden z wybitnych dostojników państwowych, b. premier jeden z gabłnetów oświadczył, że aczkolwiek należy do obozu konserwatywnego, to jednak uważa, iż jedynym wyłosem z obecnej sytuacji byłby obłór Marszałka Piłsudskiego na Prezydenta Polski.

Spokój zapanowałby w kraju, nie byłoby mowy o rewolucji społecznej, a nadewszystko, Polska zdobyłaby przychylną opinię wśród finansjery zagranicznej. Tem się tłumaczy również niezłomne postanowienie marszałka Sejmu Rataja, iż nie postawi swej kandydatury na stanowisko Prezydenta Rzeczypospolitej.

Policja rowerowa przy pracy

Dociera tam, gdzie najmniej jest spodziewano. Tutaj nadprzykład speedista się gwałt daleko nad Wisłę i legitymacje podręczanego piasaka.

Rząd staje do walki z deficytem i widmem inflacji

Minister Czechowicz wzywa do jak najdalej idącego ograniczenia wydatków państwowych WARSZAWA 22. V. Okólnikiem wystosowanym do wszystkich ministerstw, ministerstwo skarbu przypomniało o konieczności jaknajdalej idącego ograniczenia wydatków państwowych, celem dostosowania ich do stanu dochodów i zasobów gotówkowych. Ministerstwo skarbu prosi przedewszystkiem o odłożenie na czas późniejszy takich wydatków, które nie są konieczne do utrzymania normalnego funkcjonowania administracji. Odłożenie tych wydatków jest niezbędne bez względu na to, czy wydatki te objęte są prowizorium budżetowym na maj i czerwiec b. r., budżetami miesięcznymi, lub nawet mieszczą się w ramach otwartych już kredytów. Tylko bowiem drogą oszczędności — zaznacza ministerstwo skarbu — usunie się deficyt budżetowy, który za pierwsze cztery miesiące r. b. wyniósł 42 miliony zł. i uniknie się niebezpieczeństwa inflacji.

Selm opustoszał

Postowie w czasie świąt zapowiadają objazd kraju i wieco o wypadkach WARSZAWA 22. V. Jeszcze głębsza cisza zaległa w Sejmie. Zbliżające się Zielone Świątki wyposzyły reszta posłów, którzy przez ubiegły tydzień tak żywo komentowali wypadki w Warszawie. Upewniliwszy się, że Zgromadzenie Narodowe nastąpi 31 b.m. w Warszawie rozjechali się na wypoczynek świąteczny. Ale nie wszyscy... Posłowie lewicy zapowiadają ogromną akcję agitacyjną. Przez dwa dni Zielonych Świąt odbędzie się w całym kraju sekcji zgromadzeń ludowych, na których przedstawiciele lewicy zdadzą sprawę o przebiegu i znaczeniu jakże ma dokonywany zamach stanu. Mówi się także o zwołaniu w przyszłą niedzielę w Warszawie obrzybnego wiecu włościan z całej Polski. Echo wypadków warszawskich rozlegnie się tedy na przestrzeń całego kraju. W połowie przyszłego tygodnia wróci znów parlament na krótki czas do życia. Dn. 26 maja w środę odbędzie się bowiem posiedzenie pełnego „Piastu”.

Partyjnictwo napiera na marsz. Rataja

by Zgromadzenie Narodowe odbyło się poza Warszawą WARSZAWA 22. V. Z kół prawicowych zapewniają, że wiadomości, jakoby zwołanie Zgromadzenia Narodowego do Warszawy na dzień 31 b. m. było już r. e. c. z. postanowioną — są przedwczesne. Prawica, jak z tego wynika, używa wszystkich wysiłków, aby wymóc na p. Marszałku Rataju przeniesienie Zgromadzenia Narodowego poza obręb Warszawy. Chociaż więc termin 31 b. m. jest niemal pewny — mniej pewne jest miejsce Zgromadzenia. Kancelaria sejmowa, aczkolwiek oczyniła już przygotowania, ażeby rozesłać zawiadomienia o Zgromadzeniu Narodowym drogą pisemną, albo listownie i telegraficznie — to przecież drukarnia nie otrzymała jeszcze tekstu zarządzenia o złożeniu i oczekuje polecenia ostatecznego. Czy ten stan wahanja przetrwa dzień dzisiejszy — w tej chwili nie da się przewidzieć.

Przemysł polski otrzymał dużą pożyczkę angielską

WARSZAWA 22. V. Bank angielsko-polski otrzymał przed dwoma dniami telegram z Londynu, że dla cukrownictwa polskiego zatwierdzono na rok bieżący znaczne kredyty. Konsorcjum angielskie poza cukrownictwem przyznało również poważne kredyty dwa wielkim przedsiębiorstwom przemysłowym. Świadczy to dobitnie, że wypadki warszawskie w najmniejszym stopniu nie poderwały wiary finansowych kół angielskich, w żywotność naszego życia gospod. z tego.

Ks. Oraczewski zrzuca suknię duchowną i wstępuje do P. P. S.

Blizsza motywy ogłosi w odczycie i specjalnej Jednodniowce WARSZAWA 22. V. Redakcja „Expressu Porannego” odwiedził wczoraj znany działacz społeczny i prelegent, ks. Czesław Oraczewski i złożył oświadczenie, w którym zapowiada porzucenie stanu duchownego i wstąpienie do Polskiej Partii Socjalistycznej. Krok swój motywuje ks. Oraczewski przeżyciami ostatnich krwawych dni. Ks. Oraczewski zamierza nadal wygłaszać odczyty i publiczne prelekcje. W jednym z pierwszych odczytów wyłuszczy pobudki swego postanowienia. Na ten temat napisał też broszurkę, która jako jednodniowka ukaże się jutro w sprzedaży. Ks. Oraczewski zakomunikował swą decyzję przywódcom P.P.S.

Łańcuch konferencji

premjera prof. Bartla WARSZAWA 22. V. Premier prof. Bartel odbył wczoraj w godzinach wieczornych następujące konferencje polityczne: Pos. Chaciński, prezes chrześcijańskiej demokracji, przedłożył szefowi Rządu uchwały swej partii w sprawie zwołania Zgromadzenia Narodowego. Prezydium klubu ukraińskiego w osobach posłów Kozickiego, Czarkowskiego i Nazaruka, przedstawiło prof. Bartłowi postulaty ludności ukraińskiej. Po za tem premier konferował z gen. Rydzem-Smigłym o sytuacji na granicy wschodniej, oraz z gen. Norwidem - Neugebauerem w sprawach gospodarczo - finansowych armii.

Gen. St. Haller i pułk. Paszkiewicz na wolności

WARSZAWA 22. V. B. szef sztabu generalnego, gen. Stanisław Haller, internowany, po ostatnich wypadkach w Wilanowie, został wczoraj na skutek osobistej decyzji premjera Bartla, powziętej w porozumieniu z ministrem spraw wojskowych zwolniony. Generał St. Haller uzyskał prawo swobodnego poruszania się na całym terenie państwa. Komendant Szkoły podchorążych płk. Paszkiewicz, zwolniony z Wilanowa, zameldował się wczoraj u p. ministra spraw wojskowych.

Poznań coraz spokojniejszy Fala kłamstw opadła

ludność nie wierzy prasie miejscowej i czyta pisma warszawskie i krakowskie POZNAŃ, 22. 5. W całym Poznaniu nastaje zupełnie uspokojenie umyłów. Wojewoda Bniński w bardzo cierpliwy i konsekwentny sposób stara się doprowadzić do zupełnej nacyfikacji, oraz zrobienia tego wszystkiego, czego domaga się odeń władze warszawskie. Sytuacja p. wojewody jest jednak bardzo ciężka. Sfery ultraprawyco-wierają nań silny nacisk, a nie trzeba zapominać, że właśnie z nim wojewoda jest związany wezłami towarzyskimi i rodzinnymi. Szerokie masy są bardzo krytycznie usposobione w stosunku do miejscowej prasy. Wszyscy już wiedzą o tem, że kolportowała ona i kolportuje bezczne kłamstwa. Dlatego dzienniki warszawskie i krakowskie mają nadzwyczajną powodzenie.

Krwawe starcia w Czechosłowacji Walki komunistów z faszystami

PRAGA, 22.5. Prasa czechosłowacka zamieszcza wiadomość o krwawym starciu między komunistami a faszystami czechosłowackimi w Ungwarze. Z obu stron padły straty powodując zranienie 20 osób, w tem kilku ciężko. Policja rozproszyła walczących, aresztując 11 osób. Ruch faszystowski w Czechosłowacji jest naogół ostro zwalczany przez całą prasę czeską z wyjątkiem pism narodowo - demokratycznych. Faszysty czescy niechętnie odnoszą się do Niemców, gdyż w ich rekach znajdują się centra gospodarcze i finansowe.

Min. Patek i dyr. Łukasiewicz wrócił do Warszawy

WARSZAWA 22. V. Dział rano powrócił do Warszawy b. minister pełnomocny w Tokio, mecenas Patek. Wczoraj wiodem wrócił z Genewy dyr. dep. poln. M. S. Z., p. Łukasiewicz.

GIEŁDA

WARSZAWA 22. V. BIULETYN GIEŁDOWY Czarna giełda się uspokoiła. Bank Polsk przydzielił wczoraj 62.000 dol. po kursie onegdajszym 11.10. Obroty rublami złotymi wyniosły wczoraj 21.000 po kursie 6.40 - 6.28. Dziś rubel złoty w obrotach prywatnych osiągnął poziom 6.25, dolar zaś spadł i wyniósł 11.50 - 11.60. Giełda oficjalna z powodu Zielonych Świąt dziś nieczynna.

Motywem życia politycznego, zaniepokojenie się przed wywołaniem Włdy.

Oddziały wielkopolskie wykonają rozkazy Marszałka Piłsudskiego

Znamienne oświadczenie wyższego oficera POZNAŃ 22.5. — Tel. wł. — Niema wątpliwości, że jeden z wyższych oficerów DOK, Poznań, w rozmowie z korespondentem „Expressu Porannego” w taki sposób scharakteryzował nastój w oddziałach wielkopolskich. —

USPOKOJENIE KRAJU

obalenie teroru kłamstwa i triumf prawdy

oto cele do których dąży szef nowego rządu

Wywiad naszego korespondenta z p. premierem profesorem Bartlem

Dziś w telefonach, kilkakrotnie pobyt w przytulnym mieszkaniu, wczekiwanie, niepewność — czy zdolamy zdobyć wywiad z p. premierem Bartlem. Wieszcie, termin audyencji wyznaczony. Składamy sobie czas początkowy — wywieraniem na dziedzielnicy Prezydium, gdzie kwitną bryki przepiekne, potem stader interesująca rozmowa z korespondentem najpotężniejszego dziennika Stanów Zjednoczonych.

Wskazujemy docieramy do słowatego gabłetu p. premiera. Czy łagodne, twarz pełna naturalnej dobieci, dylektyka jasna, matematyczna, gardząca wszelkimi żużkami argumentów, zastrzeżeń i domyslników.

— Czy p. premier jest zadowolony? — Ze siebie nigdy — przerywa nam p. prof. frywolnie, z pogodnym uśmiechem na ustach.

— Czy p. premier jest zadowolony z dotychczasowego rozwoju państwa? — powtarzamy nieokreślone pytanie.

— Sytuacja przedstawia się taknaprawdę — brzmiał szczerą odpowiedź premiera. — Jeszcze o niedzieli i wczoraj nie mógłbym być tego jak spokojnie powiadać. Pod koniec wstrzymywano pojęcia! Dziś jestem zupełnie zadowolony. I w b. zaborze pruskim rozwinął się państwo. Później pozostawał pod terorem kłamstwa. A ja osobiście wierzę, że i wkrótce zawsze w zwycię-

stwo prawdy. Teror kłamstwa trwa krótko. Potem prawda wchodzi garłem i nikt jej zaprzeczyć nie zdola.

— A jak p. premier przypuszcza, czy atmosfera Zgromadzenia Narodowego będzie spokojna? — Sądząc na podstawie obecnego tempa pacyfikacji kraju, przypuszczam, że tak.

— Jaki zaś będzie dalszy bieg wypadków? — Wyobrażam to sobie w sposób następujący: najpierw Zgromadzenie Narodowe, potem wybór Prezydenta. Złotodzielny Sejm uchwali niezbędne pełnomocnictwa na rzecz szefa państwa, poczem Prezydent rozwiąże Sejm i w niedającej się chwili określić przyszłość nastąpi wybory.

— W jakim nastroju znajduje się obecnie Marszałek Piłsudski? — Marszałek już wypoczął, cieszy się pełnym zdrowiem, pracuje nader intensywnie. Mówię to bez najmniejszej przesady, gdyż codziennie rozmawiałem tak z Marszałkiem Piłsudskim, jak i Marszałkiem Ratajem.

— Czy może zapytać, jaki jest porządek zajęć p. premiera? — Wstaje o godz. 7-ej, dyktuje telefonicznie do Lwowa niemu asystentowi, p. Szczerbińskiemu, co ma wykladać, poczem spieszę do ministerstwa kolei, następnie do Prezydium, zjadam obiad w czasie którego załatwiam bieżące sprawy, wracam ponownie do Prezydium, przyjuję prasę, korespon-

dentów zagranicznych, idaje się do szatni, wreszcie wstępuję jeszcze raz do mkn. kolei. O godz. 3-ej, lub 3-ej w nocy kładę się na spoczynek.

— I p. premier ma jeszcze czas dyktować wykłady? — Działal, jeżeli to pana interesuje, dyktowałem menu asystentowi wykład o powierzchniach skończonych rzędu drugiego, jutro o „komodach”. Zresztą mam skrzydła dość mocno związane. Zadanie moie polega na spacyfikowaniu kraju i przygotowaniu Zgromadzenia Narodowego. Jest to zaledwie 10 proc. eksploatacja energii — brzdąka końcówce odwiadczenie p. premiera, pełne wiary i niespożytych sił woli i inklinatywy.

— Czy może zapytać, jaki jest porządek zajęć p. premiera? — Wstaje o godz. 7-ej, dyktuje telefonicznie do Lwowa niemu asystentowi, p. Szczerbińskiemu, co ma wykladać, poczem spieszę do ministerstwa kolei, następnie do Prezydium, zjadam obiad w czasie którego załatwiam bieżące sprawy, wracam ponownie do Prezydium, przyjuję prasę, korespon-

Co myślał i mówił Paryż na wieść o przewrocie w Polsce

Opinia i nastroje prasy, ministerstw i kolonii polskiej

Paryż, 18 maja. Aczkolwiek nie powinniśmy się przesadnie zawsze oglądać na to, co świat o nas powie, jednakowoż zainteresuje nas niezawodnie, jakie wrażenie wywołał w Paryżu, Londynie, Rzymie głośnie wypadki warszawskie. Powiadałem głośnie, gdyż przez kilka dni wszystkie sensacje świata były zapedzone w kółło róg, a zajmowała się tylko Polska, która wysunęła się na proscenium dzienników i rozmów.

A był to przecież tydzień wyjątkowo obfity w niezwykle zdarzenia. Proszę tylko obliczyć: 1) generalny strajk angielski, 2) nieudany zamach stanu w Niemczech, 3) kryzys ministerjalny w Niemczech, 4) wyjątkowo ostry kryzys ministerjalny w Belgii, 5) zagładzie — przez trzy dni — wyprawy blegunowej Amundsena, 6) katastrofalny spadek franków francuskiego i belgijskiego. Nie mówię już o dwu konferencjach Ligi Narodów w Genewie, które w ogólnym zamiataniu nikt się nie zajmował.

Zaznacze odrazu, że stosunek prasy światowej do konfliktu politycznego w Polsce i wynikłego na tem tle zbrojnego starcia był pełen powagi i godności. Nigdzie nie znalazłem tych, dość częstych w prasie zachodniej, a zgola niesmacznych pouczeń, belferskich rad, pedagogicznych napomnień, dawanych „młodemu a niedoświadczonemu Państwu”. Snać, pod wpływem rządowych inspiracji, prasa stanęła na tem stanowisku, że nie ma żadnego prawa wtrącać się do domowych przeżyć suwerennego mocarstwa.

Ogólna konkluzja paryskich artykułów było: „zyczymy zaprzyjaźnionej Polsce, by się ta walka jaknajprędzej skończyła”. Ale, by się skończyła... jak?... gdyż pojmujemy i słusznie, że nawet pod pozorem i wysoce taktyczna bezstronność może zadźwięczyć nuta sympatii, tak lub inaczej nastrojona.

Gdy przyszedł pierwszy lakoniczny telegram z Berlina tak zredagowany: „w Warszawie wybuchła rewolucja, Marszałek Piłsudski wkracza do stolicy”, znajdowałem się w Londynie. Wiadomość tę przetelefonował mi z Paryża kolega mój i przyjaciel, Juliusz Sauerwein.

— Cóż o tem myślisz? — spytałem go, polegając na niestychnym „nosie politycznym” mego kolegi.

Sauerwein, który przecież nawet nigdy jeszcze nie był w Polsce, odpowiedział mi bez wahania: — Jestem przekonany, że Piłsudski zwycięży netylko wojskowo, ale, co ważniejsze, moralnie. W tym sensie należy przygotować opinię publiczną zachodu...

Nazajutrz Sauerwein ogłosił w „Matin” wielki naczelny artykuł, w którym mówił o Marszałku jako o „człowieku, posiadającym największy w Polsce autorytet”, jako o sławnym i bohaterkim żołnierzu, najwzrostniejszym z odbudowców Polski... Cała prasa poszła za jego przykładem.

Kiedy wracałem do Paryża, walczył wciąż była niezrozumiała, a rząd rozsyłał po świecie komunikaty, przepowiadające szybki triumf „legalnej władzy”.

Udałem się do ministerstwa spraw zagranicznych, by zasięgnąć informacji. Jeden z najwyższych urzędników Quai d'Orsay — nie mogę cytować jego nazwiska, gdyż nie prosilem o upoważnienie ogłaszania wywiadu — rzekł mi: — Mam nadzieję, że się to wszystko zlikwiduje...

— Szczerze, między nami, komu pan życzy zwycięstwa? — Mam wrażenie, że zwycięstwo, a zatem wzmocnienie autorytetu Marszałka Piłsudskiego będzie dla Polski wysoce korzystne. Marszałek Piłsudski jest w swoim obozie jedynym wodzem i cieszy się ogromnym posłuchem, a po tamtej stronie jest wódzów więcej, jest ich za dużo.

Tu rozmówca mój zacytował mi francuskie przysłowie, które po polsku brzmi tak: „gdzie kucharek sześć, tam nie ma co jeść!”.

Ody dnia następnego wieczorem przyszła wieść o dymisji Rządu i pana Prezydenta Rzeczypospolitej, znajomi Francuzi, których spotykałem, wieszali mi szczerze: — Chwała Bogu — mówili — wazs Prezydent to zacyt człowiek... Na Montparnasse, w tak sławnej dzielnicy polskiej panowało niezwykłe podniecenie. Napływ wzruszonych rodaków był ogromny. Witano sie radośnie i okrzykami: „Niech żyje Komendant! Niech żyje dziadko Wojciechowski!”.

Spokój w okręgach przemysłowych całej Rzplitej

W zakresie stosunków robotniczych panuje na całym terenie Rzeczypospolitej zupełny spokój. Związki zawodowe nie ujawniają tendencji wystawiania nowych żądań w kierunku podwyższenia płac, krysy bowiem, gniebiący nasze życie gospodarcze, zgrzyt okazuje podobną akcją na niepowodzenie.

W chwili obecnej toczą się jedynie rokowania w przemyśle metalowym Zagłębia Dąbrowskiego.

Robotnicy w tym przemyśle prawdopodobnie otrzymają 10 proc. podwyżki. Zarobki bowiem w tym przemyśle są niewspółmiernie niskie.

Na terenie województwa poznańskiego również panuje spokój. Okręgowy inspektor pracy, p. Mroczkowski utrzymuje bez przerwy ścisły i lojalny kontakt z ministerstwem pracy.

KTO ZASIĄDZIE W BELWEDERZE?

Kogo Naród uzna za godnego najwyższego stanowiska w państwie?

(waz). — Za dziesięć dni wybory Prezydenta Rzeczypospolitej. Czy mówi się już o kandydatach?

— Ot tak sobie, półgębkiem. — Dlaczego to? Przecież wybór głowy państwa jest wielkim zagadnieniem: Od szczęśliwego rozwiązania wiele zależy. Przytem rozmowa o bliźnich, jest przyjemnością. Czyż w Sejmie nawet do tego nie czują poclagu?

— Alcz, tak. Rozmowa o bliźnich jest istotnie jedyną w Sejmie skwapliwie uprawianą czynnością. Jednakże poza lewicą, nikogo w Sejmie nie widać.

— Przecież wczoraj obradowali Chadey. — Ci bez narodowej demokracji nie śmia ust otworzyć. Czekała na ich sygnał. Z własnym pomysłem z własnym kandydatem, podobnie jak monarchiści Dubanowicz, nie wystąpi.

— Włec poza lewicą nikt też nie wymienia kandydatów. To znaczy, że wszystkie inne kombinacje przesłania nazwisko Piłsudskiego.

— Tak jest. — Dlaczego pan wspominał przed chwilą, że o kandydatach mówi się półgębkiem.

— Dlatego, że nie ma dotąd żadnej pewności, iżby Marszałek Piłsudski kandydaturę przyjął. Pewnie jest natomiast to tylko, że chce służyć dalej organizacji wojska. Działanie za kandydaturą Piłsudskiego na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej jest z tego powodu, co do istoty swej, hamowane.

— A czy kandydatura prawicowa nie ma widoków? — Nie ma, mimo odmiennych pozorów.

— Milanowicie? — Ani N.P.R., ani nawet lewicowcy nie mogliby żadną miarą poprzeć podobnej kandydatury.

— Któż zatem zasiadzie w Belwederze? — Jakaś osobistość partyjnie niezangażowana, zdolna skupić wokół siebie prócz lewicy, także głosy konserwacji centrum pod jednym warunkiem: iżby aż do nowych wyborów nie zakwestionowała stanu rzeczy, wytworzonego przewrotem majowym.

— Jak Pan to lekko powiadał. — Bo cieżko legła na tym stanie rzeczy krew przelana. Taką jest logika rewolucji.

Pod terorem kłamstwa i partyjnictwa miała powstać w Poznaniu

Republika Zachodnia z p. W. Trampczyńskim na czele

Po jego przyjeździe akcja separatystów spaliła na panewce

Poznań, 21 maja 1926. Akcja poznańska rozpoczęła się pamiętnej nocy ze środy na czwartek.

Z inicjatywy Związku Ludowo-Narodowego odbyło się posiedzenie posłów i senatorów należących do pięciu stronnictw politycznych (Z.L.N., grupa Dubanowicza, Ch. D., Piast i N.P.R.).

Na tem posiedzeniu uchwalono bierząca odczwę, którą i N.P.R. podpisała. Tych samych pięć stronnictw utworzyło radę przygotowującą prędywzięcie poznańskie, która go miała stale inspirować. Uchwaliły tej rady miały zawsze zabadać jednogłośnie.

Następnego dnia zaproponowano utworzenie policji ochotniczej, która miała zająć się strażeniem granic, pilnowaniem torów kolejowych, mostów it.d.

Naczelne dowództwo miał objąć Dowbór - Muśnicki. Przeciwko osobie jego wniosła sprzeciw N.P.R., a to zarówno ze względu na jego przeszłość, jak i tendencje monarchistyczno-faszystowskie.

Dopiero kiedy generał Dowbór Muśnicki złożył manifestacyjną przysięgę, że nie wyzyska sposobności dla wywołania „puczu faszystowskiego” powierzono mu władzę.

W ciągu dni następnych sytuacja niesłychanie się zaostrzyła. Po mieście krążyły plotki, że Piłsudski dostał się w pułapkę i lada chwila będzie rozstrzelany pod murem.

Trzeba było dostarczyć jakiejś wzruszenie silniejszej dla rozmianionej ulicy.

Wówczas postanowiono obwołać republikę zachodnią, która miała się stworzyć z trzech województw zachodnich.

Pierwszym kubłem zimnej wody było objawienie się marszałka Trampczyńskiego, który był już desygnowany na prezydenta tej własnej republiki zachodniej.

Czarne koszule tylko dla mężczyzn

Nowe rozporządzenie faszystów

RZYM 21.5. Generalny sekretarz partii faszystowskiej, Turati, rozkazał okólnik do kobiecych związków faszystowskich, zabraniający kobietom przywdziewania czarnych koszul.

Turati utrzymuje, że czarna koszula jest symbolem wojującego faszysty, a zadanem kobiet jest nie prowadzenie walki, lecz kołająca przecz miłosierdzia.

W Maroku otoczeni powstańcy giną lub porzucają Abd-el-Krima

MADRYT, 21.5. Wiadomości urzędowej prywatne zgodnie podkreślają, iż w dniu wczorajszym armie hiszpańska i francuska odniosły wspaniały sukces. Wojska francuskie gen. Marty, w łączności z wojskami hiszpańskimi gen. Gonzales Carrasco, zajęły obszar około 20 km. Kombinowane oddziały wzięły w krzyżowy ogień grupy powstańców, którzy pomimo meżnego oporu, nie mogli

Krach banków holenderskich

ANTWERPJA, 21. 5. Aresztowano dwu dyrektorów antwerpskiego Banku Kredytu Ludowego. Niedobór banku wynosi 20 milionów franków.

Turcja a zmiany w Polsce

Posel Bader do prasy otomańskiej

Korrespondent w Ankarze, 17 maja. Prasa turecka gorąco komentuje wypadki w Polsce. Wszystkie dzienniki przedrukowały wywiad współpracownika „Yeni Sess” z posłem polskim w Angorze, p. Baderem. Posel nasz oświadczył:

— Przedewszystkiem należy stwierdzić, że przewrót w Polsce nosi charakter czysto wewnętrzny i nie należy w nim dopatrywać się jakiegokolwiek wpływu obcego. Marszałek Piłsudski, który stoi na czele ruchu rewolucyjnego, jest wielkim patriotą, który posiada w swej przeszłości światła i barte. Przed wojną światową on sam prowadził ruch, który miał na celu odzyskanie niepodległości. Rosianie zesłali go na Syberię, lecz udało mu się wyrwać.

Przed wojną stworzył w Małopolsce organizację wojskową, której działalność skierowana była przeciwko Rosji.

Po wojnie światowej Niemcy uwiezili Marszałka w twierdzy Magdeburgskiej, a po wyjściu z cell wrócił do Olszyny, by objąć rząd, jako prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i na stanowisku tem pozostawał do roku 1923.

Co do samego przewrotu — to musze powieścić, że spodziewano go się w Polsce już od dawna. Stan ekonomiczny i sprawy wewnętrzne dopełniały istniejącego niezadowolnienia.

Tak się przedstawia sprawa powstania obecnego ruchu. Marszałek czerpie swa siłę w narodzie.

Krach banków holenderskich

ANTWERPJA, 21. 5. Aresztowano dwu dyrektorów antwerpskiego Banku Kredytu Ludowego. Niedobór banku wynosi 20 milionów franków.

W ciągu ostatnich kilku miesięcy, zamknięto 11 banków i zawieszono w czynnościach 32 dyrektorów.

Reorganizacja poczty i telegrafów w Polsce

dokonana będzie na wzór poczty za granicą

W generalnej dyrekcji poczty i telegrafów czynione są przygotowania do przekształcenia instytucji poczty i telegrafów na przedsiębiorstwo państwowe.

Reorganizacja dokonana będzie na wzór przeprowadzonej już reorganizacji w Niemczech, Francji, Austrii i Czechosłowacji.

Generalna dyrekcja wysła w połowie przyszłego miesiąca dwu wyższych urzędników do Berlina, Pragi i Wiednia dla bez pośredniego zaznajomienia się z zasadami organizacji tamtejszych zarządów poczty i telegrafów.

HOLENDRZY o nowej sytuacji w Polsce

Piłsudski umie równie dobrze milczeć, jak niespodzianie działać

PARYŻ, 21.5. „Nieuve Rotterdamse Courant” pisze: Według ostatnich wiadomości z Warszawy panuje tam pewna zdziwienie, a równocześnie zaniepokojenie z powodu milczenia Piłsudskiego w najważniejszych sprawach bieżącej polityki.

Przypuszczają, że Piłsudski nie ma swego programu są całkowicie paradoksalne. Człowiek który od kilkadziesiąt lat bierze czynny udział w polityce, a od szeregu lat uznany jest wodem szerokich warstw narodu musi mieć program polityczny, gdyż inaczej wogóle polityka by się nie zajmowała.

Oczywiście znawcy stosunków uśmiechają się słysząc narzekania, gdyż Piłsudski umie równie dobrze milczeć jak niespodziewanie działać.

Postowie niemieccy mordercami

Sensacyjne wykrycie komisji bronlającej sprawy spisków niemieckich

BERLIN, 21. 5. W toku badań przez specjalną komisję sprawy spisków i morderstw politycznych w Niemczech — nastąpił wczoraj sensacyjny zwrot.

Ustalono mianowicie, iż 2 posłowie z grupy gen. Ludendorfa Kube i Wulle brałi bezpośredni udział w organizowaniu morderstw.

swego czasu fałszywej przysięgi oraz o udział w zbrodniach politycznych.

Jednocześnie ustalono, iż niedawno zamknięta przez władze organizacja monarchistyczna „Olimpia” otrzymywała olbrzymie zapasy broni od czynników rządowych, mianowicie od Reichswehry. Broni ta była przechowywana na jednym z fortoł pod Berlinem.

Likwidacja Komitetu Dobywalskiego pomocy najbiedniejszym.

Pomoc najbiedniejszym m. Białegostoku przyjmą na siebie Instytucje dobroczynne.

W związku z kryzysem w przemyśle białostockim i ogólnie biednym, które przeszkadzały w rozwoju gospodarki, Komitet Dobywalski pomocy najbiedniejszym m. Białegostoku, po wyczerpaniu swoich środków, przystąpił do likwidacji.

Komitet Dobywalski pomocy najbiedniejszym w Białymstoku

Działalność tego Komitetu obliczona była na okres mniej więcej trzy miesięczny (a) do przedmiotu.

Spółczesność nie tylko m. Białegostoku, lecz i Województwa całego, staje się

najwyższy wyraz ołtarności.

złożyło kilkadziesiąt tys. złotych, w gotówce i w naturze, co pozwoliło Komitetowi w uruchomić Kuchnie: 1) chrześcijańską i 2) żydowską, w których wydawano obiady.

Z biegiem czasu fundusze Komitetu, zwłaszcza, że

społeczeństwo żydowskie

nie spieszyło z ofiarami, wyczerpały się. W związku z tem zwolano zarząd na dzień wczorajszy w województwie zebranie Komitetu, w którym

wzięli udział

pod przewodnictwem p. Wojewody, mł. Rembowskiego pp.: ks. dziekan Chodyko, Wice-Wojewoda Kasiński, radca dr. Rozenman, dyr. Bialikiewicz, Tęczyński, mec. Olszyński, dr. Wolf, dr. Rajgrodzki, Kurycza, dr. Pines, red. Lubkiewicz.

Jak wynikało ze sprawozdania przewodniczącego komisji gospodarczej, p. Tęczyńskiego

w dniu wczorajszym

tylko

I kuchnia:

(chrześcijańska) wydała: 25. 230 obiadów za zł. 4564 gr. 44, przy czem koszt obiadu wynosił gr. 18. 09;

II kuchnia:

(żydowska) wydała: 21020 obiadów za zł. 4558 gr. 20, przy czem koszt obiadu wynosił gr. 21.68.

Wobec wyczerpania funduszy

z ofiar i zawiadomienia Magistratu o tem, iż Komitet nie może liczyć na wpływy z podatków na ten cel (tylko na okres 3 miesięczny) uchwalono wyznaczyć dyskusja nad koniecznością zlikwidowania Komitetu.

Na wniosek p. Wojewody

powołano komisję likwidacyjną

w składzie pp.: dyr. Bialikiewicz, Tęczyńskiego i radca dr. Rozenmana, które ma najpóźniej do dnia 1 czerwca r. b. zlikwidować działalność Komitetu.

Kuchnie zostaną przejęte

i będą prowadzone nadal przez organizacje dobroczynne chrześcijańskie i żydowskie samodzielnie na zasadach, które zostaną przez nie ustalone. Jednocześnie na wniosek p. Wojewody uchwalono uprosić pp.: prezydenta miasta Szymańskiego, dyr. Wysockiego i mec. Dobrzyńskiego o

skontrolowanie kasowatek i gospodarki

Komitetu Sprawozdanie ostateczne ma być również ogłoszone w prasie.

W dniu wczorajszym bawił w Białymstoku hr. Maurycy Potocki, b. adiutant Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego (z r. 1921). Hr. Potocki w ciągu 3 dni historycznych znajdował się po stronie wojsk Marszałka Piłsudskiego.

Ciekawe relacje uzyskane od tego naczelnego świadka podamy w numerze jutrzejszym „Dziennika”.

Inspekcja sanitarna w „Ritzu.”

Dnia 21 b. m. Lekarz powiatowy p. dr. Ad. Kozubowski, lekarz miejski p. Dr. Zabłocki, w obecności przedstawiciela policji, przeprowadzili inspekcję sanitarną cukierni Galińskiego znajdującej się w hotelu „Ritz”, jak również restauracji „Ritz” i Klubu Nowoczesnego.

Uwaga

Dziś, w niedzielę, dn. 23 bm. i dni następujących

Sezon letni w ogrodzie Zwierzyniec (dawn. „Rozkosz”) OTWARTY

Na otwartej scenie wielkie atrakcje kabaretowe. Podczas zabawy przygrywać będzie orkiestra wojskowa 42 p. p. Szczegóły w alizach. Zmiana programu co 2 tygodnie.

W ogrodzie pierwszorzędna restauracja. Codziennie, kabaret-dancing. Polsko-francuska kuchnia. Ceny przystępne.

Wiatole STRASZAK

Kolosalny wystrzał. Najlepsza obrona od napadów na letniskach, na drogach do rower, sa mech., furmanek, ochrona ogrodów od wron, starter do biegu, sport dla sceny. Cena zł. 7.50, 50 naboi zł. 2.50. Futerał 1.50. Pozwolenie niepotrzebne. Piłki futbol 12.50, mecz zł. 23, sportówki i koszulki d. i. zł. 9.50. Kostjomy harcerskie do polowania, rybołówstwa 15.—, 19.—, 25.—. Przybory do fechtunku, do polowania, do sportu. Żądajcie ceny. Zamówienia wysył. za pobraniem po otrzymaniu 1/2 zadatku. Adres zachować. Warszawa, ul. Emilji Piałtor 20, F. Składnica sportowa. 468 „Narcyzanum” T. Falkowskiego.

WIEDZA TAJEMNA!

Czy chcesz być silnym, energicznym? Chcesz, aby inni ulegali Twojej woli? Chcesz, władac wielką tajemniczą siłą? „Hypnotyzm! Suggestja Telepatja! „Sila nasza wewnątrz nas”. Podrecznik słynnego hypnotyzera Szylera-Sakolnika. Zawiera 98 rozdziałów: Historia hypnotyzmu. Jakim powinien być hypnotyzjer. Jakim winno być medium. Magnetyczny rozwoj oczu. Autosuggestja. Wplyw hypnotyzera na medium. Uspienie medium. Suggestja podczas snu. Suggestja na jawie. Obudzone medium. Odgadywanie myśli. Zwyciestwo w miłości. Leczenie wszelkich nalogów. Do tego cenna premia darmo. Doktor Starke „Spirytizm”. Treść: Świat niewidzialny Duchy. Medja. Stoliki wirujące. Materjalizacja. Wszystko razem wysyłamy po otrzymaniu 7 złotych, za zaliczeniem 8 złotych. Warszawa, Redakcja „Swiat” (Wiedza tajemna) Piękna 25. 495

Dr. Aleksander Garwicz

Specjalistę choroby skórne, weneryczne i moczołciowe. **Lece. przedwleki. promien. Rentgena i lampą kwarcową.** Przyjmuje od godz. 10-1 i od 4-8. Białystok, ul. Lipowa 17. Tel. 6-40.

Dr. M. Rachelson

Choroby weneryczne-skórne. Przyjmuje od godz. 9-1 i od 4-7. Białystok, ul. Mickiego Dr. 2.

Dr. Neumark

Choroby weneryczne skórne i moczołciowe. Przyjm. od g. 10-12 i od 3-8 popoł. Białystok, ul. Mickiego 11. (ul. Niemiecka.)

Reklamą jest dzwignia przemysłu

Nieszczęśliwy wypadek.

W dniu 21 r. 1926 o godz. 7-ej na stacji kolejowej Żednie podczas przesuwania wagonów wokułek nieostrożności został uderzony buforami wagonu Jan Kiel Fridman mieszkaniec m. Michelowa, który w drodze do m. Michelowa zmarł. Dochozienie w toku.

Przerzema gospodyni

używa tylko mydła

Jelen-Schicht

Tanie przez swą wydajność

TANIE-TRWAŁE-ELEGANCKIE dla codziennego użytku, gimnastyki, plaży

OBUWIE

LUDOWE „PEPEGE” SPORTOWE „PEPEGE” TENISOWE „PEPEGE” POLSKI PRZEMYSŁ GUMOWY TOWAR W GRUDZIĄDZU.

KLUB NOWOCZESNY

Zawiadania swoich stałych bywalców, iż dancingi odbywają się we wtorki, czwartki, soboty i niedzieli od godziny 9³⁰ do 3³⁰ rano. Przygrywa kwintet P. BRAUNA. **Wstęp 50 gr.** Gospodarz H. GRABOWSKI.

APOLLO

o godz. 12, 2 i 4. **10** aktywny program HUMORU SMIECHU DOWCIPU **BOY № 13** Sny na jawie z królem humoru **BUSTER KEATON**

Ogłoszenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Białymstoku i rew. m. Białegostoku, Julian Powojski, zam. tamże przy ul. Kraszewskiego 31, ogłasza, że na żądanie wierzyciela Banku Ziemiankiego Sp. Akc. w Warszawie, w dniu 2 lipca 1926 r. o godz. 10 rano w sądowej sali posiedzeń, w gmachu Sądu Okręgowego w Białymstoku przy ul. Warszawskiej 63, odbędzie się powtórna publiczna sprzedaż przez licytację nieruchomości nieruchomości miejskiej, należącej do dłużnika Rirtura Garklewicza, położonej w Bielsku Podlaskim, przy ul. Kościuszki pod № 15, składającej się z placu długości 151 mtr. i szerokości w jednym końcu 20 metr. 40 cm. i w drugim 25 mtr. 20 cm. wraz ze wszystkimi znajdującymi się na tym placu zabudowaniami i. j. domem, stajnią, chlewkiem, brawką i wozownią, oraz 27-ma owocowymi drzewami i płotami. Powyższy majątek w zastawie nie jest i podlega sprzedaży całkowitej, podług opisu z dn. 4.VIII-25 r. Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej tysiąc (1000) złotych,— na podstawie jednak art. 1182 (ust. Post. Cyw. nieruchomości może być sprzedana poniżej oszacowania. Zamierzający wziąć udział w licytacji, obowiązani są złożyć wadium wysokości stu (100) złotych. Protokół zajęcia i oszacowania podlegającej sprzedaży nieruchomości, można przeglądać w Kancelarii Wydz. Cyw. Sadu Okręgowego w Białymstoku. Białystok, 4 maja 1926 r.

Pokój

duży, 1-ontowy z osobnym wejściem do wynajęcia Branickiego 3 m. 9 Naprzeciw ogrodu miejskiego. 540

Złemia

do sprzedania przy ul. Czystej. Dowiedzieć się przy ul. Knyazyńskiej 7, E. Rejch. 535

Ogród

owocowy wydzierżawię st. Kieszyn maj. Pęskie.

APOLLO

Dziś! Początek przedstawień **5³⁰ 7⁵⁰ 10** Niewysławiona odwaga i brawura mekska! **Toalety pięknych PANI!**

Długo oczekiwany ulubieniec publiczności!

HARRY PEEL

W potężnym filmie dla szerokich mas i dla najwykwintniejszej publiczności, film o porywającej treści, szalonym rozmachu, niebywałych sensacjach pod tytułem

„PRZYGODA O NOCNYM EKSPRESIE”

Akta Korne 1926 r. № 42.

Wyrok

w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Obecni: Przewodniczący Sędzia Pokoju S. Dziekoński, Lawnicy Riglert, Huppertz w. z. sekretarza Z. Poczubulówna. Dnia 8 lutego 1926 roku. Sad Pokoju II Okręgu w Białymstoku po rozpoznaniu na posiedzeniu publicznym sprawy z oskarżenia Mowszy Fiszlewicza z ustawy o lichwie wojennej na zasadzie art. 119 i 133 u. p. k. **POSTANOWIENIE:** Mowsze Fiszlewicza skazać na grzywnę w wysokości dwudziestu pięciu zł., a w razie niewypłacalności na pięć dni aresztu i na ziszczenie dwa zł. i pół opłaty sądowej. Treść niniejszego wyroku ogłosić w „Dzienniku Białostockim” i wywieścić na czas do dni 14 na lokalu domu Fiszlewicza na koszt tegoż Fiszlewicza. Termin i tryb zaskarżenia wyroku ogłoszono. Na oryginale następują podpisy. 542

Dr. M. Rachelson

Choroby weneryczne-skórne. Przyjmuje od godz. 9-1 i od 4-7. Białystok, ul. Mickiego Dr. 2.

Dr. Neumark

Choroby weneryczne skórne i moczołciowe. Przyjm. od g. 10-12 i od 3-8 popoł. Białystok, ul. Mickiego 11. (ul. Niemiecka.)

„MODERN”

Dziś Premiera Kasa: 4.30. Początek: 5, 6.50, 8.30 i 10.30 **Ceny od 75 groszy** Niezwykle zajmujący film, trzymający widza w nieustannym napięciu

KOBIETA BEZ SKAZY

Erotyczny dramat życiowy na tle przygód arystokracji rosyjskiej na wygnaniu w rolach głównych: wiosenna ulubieniec kobiet **LIANA HAID — HARRY LIEDTKE** cudny **ALFONS FRYLAND** Wspaniały przepych wystawy — Ostatnie kreacje mody **PARYŻ** — Malownicze widoki Riwiery — Monte Carlo **Karnawał** — **BALET ROSYJSKI** — Corso kwiatowe